

HE 140/2016 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettua lakia siten, että kunnan peruspalvelujen valtionosuutta alennettaisiin 0,38 prosenttiyksiköllä. Valtionosuus olisi vuoden 2017 alusta 25,23 prosenttia ja kuntien omarahoitusosuus olisi 74,77 prosenttia.

Valtionosuusprosentin muutoksessa esitetään otettavaksi huomioon vähennyksenä 0,47 prosenttiyksikköä liittyen valtionosuuden 50 000 00 euron leikkaukseen ja indeksisidonnaisten menojen arvioitua pienempään säästöön liittyvään 74 800 000 euron leikkaukseen sekä 0,06 prosenttiyksikköä liittyen kuntien hallintomenojen vähenemiseen, kun perustoimeentulotuki siirretään Kansaneläkelaitoksen hoidettavaksi. Muutoksessa esitetään otettavaksi lisäyksenä huomioon 0,13 prosenttiyksikköä liittyen pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelman mukaiseen lisäykseen omais- ja perhehoidon kehittämiseen sekä vanhuspalveluiden ja veteraanien kotiin vietävien palvelujen kehittämiseen siten, että valtionosuusprosentti on 100 sekä 0,02 prosenttiyksikköä liittyen valtion ja kuntien väliseen kustannustenjaon tarkistukseen.

Veroperustemuutoksista johtuvaa kunnallisverojen 390 miljoonan euron nettomääräistä vähennystä vastaavasti ehdotetaan lisättäväksi kunnan peruspalvelujen valtionosuutta 71,45 eurolla asukasta kohden.

Kilpailukykysovimukseen liittyvä 356 miljoonan euron säästö ehdotetaan toteutettavaksi vähentämällä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 65,24 euroa asukasa kohden.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi saaristo-osakuntia koskeva säännös sekä tehtäväksi eräitä teknisiä täsmennyksiä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2017 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 NYKYTILA JA NYKYTILAN ARVIOINTI	3
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	4
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	4
3.1 Taloudelliset vaikutukset	4
3.2 Vaikutukset kuntien toimintaan	6
3.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	6
4 ASIAN VALMISTELU.....	7
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ	7
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	8
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT	8
2 VOIMAANTULO.....	10
3 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	10
LAKIEHDOTUS	11
Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta.....	11
LIITE	15
RINNAKKAISTEKSTI.....	15
Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta.....	15

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila ja nykytilan arviointi

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 1 §:ssä säädetään niistä valtionosuustehtävistä, joiden käyttökustannuksiin myönnetään lain perusteella valtionosuutta.

Saaristoisuus

Saaristokunnille saaristoisuuden perusteella määräytyvistä laskennallisten kustannusten laskemisesta säädetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 11 §:ssä. Pykälän 2 momentissa säädetään saaristoisuuden perusteella määräytyvien laskennallisten kustannusten laskemisesta saaristokunnille, joiden asukkaista puolet asuu ilman kiinteää tieyhteyttä mantereeseen. Sen sijaan saaristo-osakunnista ei ole säännöksiä voimassa olevassa lainsäädännössä. Saaristo-osakuntaa ei myöskään mainita lain 4 §:n määritelmässä.

Veroperustemuutosten huomioon ottaminen valtionosuuksissa

Vuosina 2003—2009 veromenetyksiä kompensoitiin valtionosuusjärjestelmässä nostamalla sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuusprosenttia. Kuntakohtaisesti valtionosuuksien korotus oli asukaskohtaisesti tasasuuruinen. Vuosina 2010—2016 veromenetykset on kompensoitu kunnan peruspalvelujen valtionosuutta asukaskohtaisesti korottamalla. Muutokset on tehty kuitenkin siten, että minkään kunnan tulot eivät muutu veroperustemuutosten vaikutuksesta. Muutokset on tasattu kuntien kesken.

Määräaikaiset valtionosuuteen kohdistuvat vähennykset ja lisäykset

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 36 §:ssä säädetään määräaikaisista valtionosuuteen kohdistuvista vähennyksistä ja lisäyksistä. Pykälän 1 momentin mukaan valtion ja kuntien informaatioteknologian kehittämishankkeiden rahoittamiseksi vähennetään vuosittain vuosina 2015—2018 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 0,54 euroa asukasta kohden. Valtio ja kunnat ovat osallistuneet kehittämishankkeiden rahoitukseen molemmat puoliksi.

Pykälän 2 momentissa säädetään vuosina 2016—2019 vuosittain vähennettävästä indeksikorotusta vastaavasta määrästä. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään 6,32 euroa asukasta kohden vuonna 2016.

Opiskelijavalintajärjestelmän rahoittamiseksi tehtävästä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennettävästä määrästä säädetään pykälän 6 momentissa. Pykälän 7 momentissa säädetään lääkintä- ja lääkärihelikopteritoiminnan rahoittamiseksi tehtävästä vähennyksestä.

Valtionosuusprosentti ja kunnan omarahoitusosuus

Valtionosuustehtävistä aiheutuvat laskennalliset kustannukset ja määräytymisperusteet jakautuvat siten, että kuntien valtionosuus vuodelle 2016 on 25,61 prosenttia ja kuntien omarahoitusosuus on 74,39 prosenttia. Valtionosuusprosentti määrittelee valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa peruspalveluiden rahoituksessa koko maan tasolla eikä yksittäisten kuntien saamaa valtionosuutta. Omarahoitusosuus asukasta kohden on kaikissa kunnissa yhtä suuri.

Vuodesta 2016 lukien uusissa ja laajentuissa valtionosuustehtävissä valtionosuus on 100 prosenttia valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että kuntien valtionosuusprosenttia alennettaisiin 0,38 prosenttiyksiköllä. Vuonna 2017 kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti olisi 25,23 ja kuntien omaraahoitusosuus olisi 74,77 prosenttia valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista. Valtionosuusprosentissa on otettu huomioon sekä edellisen hallituksen että pääministeri Juha Sipilän hallituksen päättämät sopeuttamistoimet, kustannustenjaon tarkistuksen vaikutus sekä uusien ja laajenevien tehtävien aiheuttamat vaikutukset.

Vuonna 2017 kunnallisveroperusteisiin tehtävät muutokset esitetään huomioitavaksi peruspalvelujen valtionosuudessa. Nettomääräisesti verotulot vähenevät 390 miljoonaa euroa, joka kompensoidaan kunnille lisäämällä peruspalvelujen valtionosuutta 71,45 euroa asukasta kohti. Koska kuntakohtaiset kunnallisveromuutokset vaihtelevat, muutokset tasataan kuntien kesken siten, että minkään kunnan tulot eivät muutu. Näin jatketaan aikaisempaa menettelyä.

Valtionosuuden mitoituksessa otetaan huomioon asukasluvun muutos sekä hallitusohjelman ja julkisen talouden suunnitelman mukaiset muut muutokset kuten ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukeminen sekä päivystyksen ja erikoissairaanhoidon uudistus siten, että ne keskitehtään viiteen yliopistolliseen sairaalaan ja seitsemään muuhun päivystyspalvelun sairaalaan. Viitatus säädosmuutokset koskevat hallituksen esitystä ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalousta annetun lain (980/2012) muuttamisesta sekä hallituksen esitykseen terveydenhuoltolain (1326/2010) ja sosiaalihuoltolain (1301/2014) muuttamisesta sekä mainittuihin lakeihin perustuvien asetusten muuttamiseen.

Kilpailukykysovimukseen liittyen valtionosuutta vähennetään 356 miljoonaa euroa. Vähennys toteutetaan vähentämällä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 65,24 euroa asukasta kohden.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Lain soveltamisala – uudet ja laajenevat tehtävät

Valtionosuusprosentin muutoksessa otetaan huomioon lisäyksenä 0,13 prosenttiyksikköä liittyen hallitusohjelman mukaisen omais- ja perhehoidon kehittämisen sekä vanhuspalveluiden ja veteraanien kotiin vietävien palveluiden toteuttamiseen siten, että valtionosuus on 100 prosenttia. Tämän johdosta peruspalvelujen valtionosuutta ehdotetaan korotettavaksi 94,8 miljoonalla eurolla.

Veroperustemuutosten huomioon ottaminen valtionosuudessa

Verolainsäädännössä tehtävien veroperustemuutosten johdosta kuntien kunnallisveron tuotto vähenee yhteensä 390 miljoonalla eurolla. Tämän johdosta ehdotetaan vastaavasti lisättäväksi kunnan peruspalvelujen valtionosuutta 71,45 euroa asukasta kohden. Laskelmissa on sovellettu vuoden 2015 verotustietoja ja vuoden 2016 veroprosenttia.

Kunnallisveron tuoton muutokset nettona koostuvat alla olevassa taulukossa yksilöidystä eristä.

HE 140/2016 vp

Veroperustemuutosten vaikutus kunnallisveron tuottoon vuositasolla 2017 (ME):

Kuntien osuus valtion ansiotuloveroperusteisiin tehtävästä tarkistuksesta	-	64
Asuntolainan korkovähennyksen rajaaminen	+	13
Kotitalousvähennyksen korottaminen	-	13
Yrittäjävähennyksen käyttöönotto	-	53
Kilpailukyky sopimuksen veronkevennys työtulosta	-	211
Kilpailukyky sopimuksen veronkevennys eläketuloa saaville	-	62
Yhteensä	-	390

Koska kuntakohtaiset kunnallisveromuutokset vaihtelevat, muutokset tasataan kuntien kesken siten, että minkään kunnan tulot eivät muutu veroperustemuutosten takia.

Määräaikaiset valtionosuuteen kohdistuvat vähennykset ja lisäykset

Valtio ja kunnat osallistuvat yhteisten informaatioteknologian kehittämishankkeiden rahoitukseen aiemmalla tavalla siten, että molemmat osallistuvat 50 prosentin osuudella. Vuonna 2017 informaatioteknologian kehittämishankkeiden rahoitusta ehdotetaan vähennettäväksi 1,138 miljoonaan euroon, josta kuntien osuus on 0,569 miljoonaa euroa. Vastaavasti kunnan peruspalvelujen valtionosuutta ehdotetaan edelleen vähennettäväksi 0,10 eurolla asukasta kohden.

Opiskelijavalinnan rahoittamiseksi ehdotetaan vähennettäväksi valtionosuutta 0,31 euroa asukasta kohden sekä lääkintä- ja lääkärihelikopteritoiminnan rahoittamiseksi 4,07 euroa asukasta kohden.

Kilpailukyky sopimukseen liittyvä valtionosuuden 356 miljoonan euron vähennys ehdotetaan toteutettavaksi vähentämällä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 65,24 euroa asukasta kohden.

Pitkäaikaistyöttömien eläketuen käyttöönotto alentaa kuntien työmarkkinatukimenoja 33 miljoonaa euroa. Tätä vastaavasti ehdotetaan vähennettäväksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 6,05 euroa asukasta kohden.

Valtionosuusprosentti ja kunnan omarahoitusosuus

Valtionosuusprosentin muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 0,47 prosenttiyksikköä liittyen valtionosuuden 50 000 00 euron leikkaukseen ja indeksisidonnaisten menojen säätöön liittyvään 74 800 000 euron leikkaukseen sekä 0,06 prosenttiyksikköä liittyen kuntien hallintomenojen vähenemiseen, kun perustoimeentulotuki siirretään kansaneläkelaitoksen hoidettavaksi. Muutoksessa on otettu lisäyksenä huomioon 0,13 prosenttiyksikköä liittyen pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelman mukaiseen lisäykseen omais- ja perhehoidon kehittämiseen sekä vanhuspalveluiden ja veteraanien kotiin vietävien palvelujen kehittämiseen siten, että valtionosuusprosentti on 100 prosenttia sekä 0,02 prosenttiyksikköä liittyen valtion ja kuntien väliseen kustannustenjaon tarkistukseen.

Valtionosuusprosentin määräytymiseen vaikuttavien muutosten lisäksi voimassa olevasta lainsäädännöstä ja kehyspäätoksestä aiheutuu kunnan peruspalvelujen valtionosuusmomentin määrärahan mitoitukseen useita muutoksia. Määrärahan mitoitukseen kohdistuvat muutokset vuoden 2017 talousarvioesityksessä ovat kootusti seuraavat:

HE 140/2016 vp

Muutos	Valtionosuus, milj.euroa
Aikuisten hammashuollon säästötoimet	-1,3
Päivystyksen ja erikoissairaanhoidon uudistaminen	-19,2
Asukasluvun ja laskentatekijöiden muutos	+ 37,6
Edellisen hallituksen päättämä valtionosuuden vähennys	-50,0
Indeksisidonnaisten menojen säästöön liittyvä leikkaus	-74,8
Kilpailukyky sopimukseen liittyvä vähennys	-356
Kuluttajavalvonnan siirto kunnilta ja aluehallintovirastolta Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (siirto momentille 32.40.05)	-0,4
Kuntien maksuosuus perustoimeentulotukimenoista	-330,8
Muut muutokset	-3,4
Omaishoidon kehittäminen	+ 75,0
Oppilaitosten perustamishankkeet	-4,9
Määrärahan palautus momentilta 28.90.22	+2,4
Määrärahan palautus momentilta 29.01.12	+0,2
Perhehoidon kehittäminen	+15,0
Perustoimeentulon laskennan ja maksatuksen Kela-siirtoon liittyvä kuntien hallintomenojen vähennys	-30,7
Pitkäaikaistyöttömien eläketuen vaikutus työmarkkinatukimenoihin	- 33,0
Päivystysjärjestelmän uudistaminen	- 2,0
Subjekttiivisen varhaiskasvatusoikeuden muutokseen liittyvä yksityisen hoidon tuen muutos	- 0,1
Subjekttiivisen varhaiskasvatusoikeuden muutos	- 9,2
Säästöt omais- ja perhehoidon kehittämisen johdosta	-30,4
Valtionosuusindeksin aleneminen	-50,1
Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus	+ 34,0
Vanhuspalvelujen henkilöstömitoituksen tarkistaminen	-6,3
Vanhuspalvelulain eräiden tehtävien poistaminen	-6,9
Vanhusten kotihoito ja veteraanien kotiin vietävät palvelut	+4,8
Veroperustemuutosten kompensatio	+390
Verotulotasauksen muutos	+ 16,2
Yli 3 -vuotiaiden lasten ja kasvattajien määrän suhteellinen muutos	-9,4
Yhteensä	- 443,7

3.2 Vaikutukset kuntien toimintaan

Vuonna 2017 valtionosuusprosentti pienenee 0,38 prosenttiyksikköä vuoden 2016 tasoon verrattuna. Myös kuntien valtionosuudet vähenevät noin 444 miljoonaa euroa. Vähennykseen sisältyy kuitenkin merkittäviä kustannusneutraaleja eräiä kuten perustoimeentulotuen maksatuksen siirtoon Kansaneläkelaitokselle liittyvä 331 miljoonan euron vähennys. Lisäksi kilpailukyky sopimuksen toimeenpano toteutetaan kuntien kannalta pääosin kustannusneutraalisti. Esityksellä ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntien toimintaan.

3.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Esityksellä ei ole suoria vaikutuksia viranomaisten toimintaan tai organisaatioon.

4 Asian valmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainministeriön kunta- ja aluehallinto-osastolla yhteistoiminnassa sosiaali- ja terveysministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Esityksestä on neuvoteltu Suomen Kuntaliiton kanssa. Esitys on käsitelty kuntatalouden ja –hallinnon neuvottelukunnassa.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Kuntien peruspalvelujen määrärahan mitoitus liittyy hallituksen esitykseen ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain (980/2012) muuttamisesta sekä hallituksen esitykseen terveydenhuoltolain (1326/2010) ja sosiaalihuoltolain (1301/2014) muuttamisesta sekä mainittuihin lakeihin perustuvien asetusten muuttamiseen. Lisäksi esitys liittyy opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) muuttamisesta annettuun hallituksen esitykseen.

Tässä esityksessä ehdotettua lakia ei voida hyväksyä ja vahvistaa, ellei edellä mainittuja lakeja ole vahvistettu.

Esitys liittyy valtion vuoden 2017 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

2 §. Poikkeukset soveltamisalasta. Pykälässä säädetään tehtävistä, joihin ei myönnetä tämän lain perusteella valtion osuutta. Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan tämän lain mukaista valtionosuutta käyttökustannuksiin ei myönnetä, perusopetuslain 9 §:ässä tarkoitetusta maa-hanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta. Kohtaan esitetään lisättäväksi myös 5-vuotiaiden esiopetus. Nykyisin kolmella vieraskielisen opetuksen järjestäjällä on lupa järjestää 5-vuotialle esiopetusta. Rahoitus on hoidettu tähän asti harkinnanvaraisella valtionavustuksella. Tarkoituksena on siirtää tämä opetus valtion täysin rahoittaman opetuksen piiriin. Asiasta esitetään säädettäväksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 2 § 2 momentin 11 kohdassa, lain 11 §:n 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi rahoituksesta.

4 §. Määritelmät. Pykälän 1 momentin 6 a kohdaksi ehdotetaan lisättäväksi saaristo-osakunnan määritelmää.

11 §. Saaristoisuus. Pykälän 1 momentissa säädetään saaristo-oloista kunnalle aiheutuvien kustannusten korvaamisesta ja laskennallisten kustannusten laskentatavasta. Pykälän 2 momentissa säädetään vastaavasta menettelystä saaristokunnalle joiden asukkaista vähintään puolet asuu ilman kiinteä tieyhteyttä mantereeseen.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan myös saaristo-osakunnalle määritettäisiin laskennalliset kustannukset. Saaristo-osakunnalle saaristoisuuden perusteella määräytyvät laskennalliset kustannukset laskettaisiin kertomalla asukasta kohden määritelty saaristo-osakunnan perushinta kunnan asukasmäärällä ja saaristossa asuvien osuudella kunnan asukasmäärästä.

32 §. Perusopetuksen aloittamisen johdosta maksettavan korvauksen vähentäminen. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia (1705/2009) ehdotetaan muutettavaksi siten, että lain 12—18 §:t kumotaan ja pykälien säännökset siirretään 11 ja 29 §:iin. Vastaavasti kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain viittaukset opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain uusiin pykäliin on muutettava.

Pykälässä viitataan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 17 §:ään. Viittaus ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi lain uuteen 11 §:n 2 momenttiin.

35 §. Veroperustemuutoksien huomioon ottaminen valtionosuudessa. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että vuoden 2017 verotuksessa toteutettavista nettomäärältään 390 miljoonan euron veroperustemuutoksista johtuvia verotulovähennyksiä vastaavasti kuntien valtionosuutta lisätään 71,45 euroa asukasta kohden.

36 §. Määräaikaiset kuntien valtionosuuteen kohdistuvat vähennykset ja lisäykset. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että valtion ja kuntien yhteisten tietojärjestelmä-hankkeiden rahoittamiseksi valtionosuudesta tehtävä asukaskohtainen vähennys supistuisi 0,10 euroon asukasta kohden nykyisestä 0,54 eurosta.

Voimassa olevan 36 pykälän 1 momentin mukaan valtion ja kuntien informaatioteknologian kehittämishankkeiden rahoittamiseksi vähennetään vuosittain vuosina 2015—2018 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 0,54 euroa asukasta kohden eli 2,9 miljoonaa euroa. Valtio ja kunnat ovat osallistuneet kehittämishankkeiden rahoitukseen molemmat puoliksi. Informaatioteknologian kehittämishankkeiden rahoitukseen liittyen esitetään valtion talousarvioesitykses-

HE 140/2016 vp

sä edelleen pienennettäväksi kunnan peruspalvelujen valtionosuutta 0,6 miljoonalla eurolla. Peruspalvelujen valtionosuuden vähennykseksi esitetään 0,10 euroa asukasta kohti vuonna 2017.

Pykälän 2 momentissa säädetään vuosina 2016—2019 valtionosuudesta vähennettävästä indeksikorotuksen määrästä, joka on 6,32 euroa asukasta kohden. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädetään vain vuoden 2016 vähennyksestä.

Kilpailukykysovimuksen liittyvä valtionosuuden 356 miljoonan euron vähennys ehdotetaan toteutettavaksi vähentämällä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 65,24 euroa asukasta kohden. Asiasta ehdotetaan säädettäväksi pykälän 3 momentissa.

Pykälän 4 momentissa säädetäisiin eläketuen käyttöönottoon liittyvästä valtionosuuden vähennyksestä. Pitkäaikaistyöttömien eläketuen käyttöönottoon liittyvä 33 miljoonan euron valtionosuuden vähennys ehdotetaan toteutettavaksi vähentämällä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 6,05 euroa asukasta kohden.

Pykälän 5 momentissa säädetäisiin opiskelijavalintajärjestelmän rahoittamiseksi tehtävästä vähennyksestä kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen. Vuonna 2017 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennettäväksi määräksi ehdotetaan 0,31 euroa asukasta kohden.

Pykälän 6 momentissa säädetäisiin lääkintä- ja lääkärihelikopteritoiminnan rahoittamiseksi tehtävästä vähennyksestä. Vuodelle 2017 ehdotettavan vähennyksen määrä on 4,07 euroa asukasta kohden.

41 §. *Erikoissairaanhoidossa olevan, koulukotiopetuksen tai lastensuojelun vuoksi sijoitetun oppilaan korvaus.* Pykälän 4 momentin 2—4 kohtien viittaukset opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain kumottaviin pykäliin ehdotetaan muutettavaksi viittauksiksi lain uusiin 11 ja 29 §:iin.

49 §. *Valtionosuuksien ja kotikuntakorvausten maksaminen.* Pykälän 2 momentin 5 kohdan viittaukset opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain kumottaviksi ehdotettuihin pykäliin ehdotetaan muutettaviksi lain uusiin 11 ja 29 §:iin.

55 §. *Valtionosuusprosentti ja kunnan omarahoitusosuus.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vuonna 2017 kuntien valtionosuusprosentti olisi 25,23 ja kuntien omarahoitusosuus olisi 74,77 prosenttia. Vuoteen 2016 verrattuna valtionosuusprosentti laskisi 0,38 prosenttiyksiköllä.

Valtionosuusprosentin ja kunnan omarahoitusosuuden jakautumisessa otetaan huomioon vähennyksenä 0,47 prosenttiyksikköä liittyen valtionosuuden 50 000 00 euron leikkaukseen ja indeksisidonnaisten menojen säästöön liittyvään 74 800 000 euron leikkaukseen sekä 0,06 prosenttiyksikköä liittyen kuntien hallintomenojen vähenemiseen, kun perustoimeentulotuki siirretään kansaneläkelaitoksen hoidettavaksi. Muutoksessa on otettu lisäyksenä huomioon 0,13 prosenttiyksikköä liittyen pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelman mukaiseen lisäykseen omais- ja perhehoidon kehittämiseen sekä vanhuspalveluiden ja veteraanien kotiin vietävien palvelujen kehittämiseen siten, että valtionosuusprosentti on 100 prosenttia sekä 0,02 prosenttiyksikköä liittyen valtion ja kuntien väliseen kustannustenjaon tarkistukseen.

58 §. *Kustannustenjaon tarkistaminen.* Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muutoksesta aiheutuvat muutokset .

59 §. *Kustannustenjaon tarkistuksessa huomioon otettavat käyttökustannukset.* Pykälässä 1 momentissa säädetään kustannustenjaossa huomioon otettavista käyttökustannuksista. Pykälässä 2 momentissa säädetään niistä käyttökustannuksista, joita ei oteta huomioon kustannustenjaon tarkistuksessa. Pykälän momentin 4 kohtaan ehdotetaan lisättäväksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 2 § 2 momentin 11 kohtaan esitettävää muutosta vastaava muutos 5-vuotiaiden esiopetuksesta.

Pykälän 3 momentin 3 kohdan mukaan kustannustenjaon tarkistuksessa huomioon otettavina käyttökustannuksina ei pidetä tavaran ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa lukuun ottamatta yksityisen opetuksenjärjestäjän tavaran tai palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa. Pykälää ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että kustannustenjaon tarkistuksessa myös yliopistojen tavaran tai palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa pidettäisiin käyttökustannuksina samoin kuin yksityisen opetuksenjärjestäjän kohdalla tehdään. Muutostarve johtuu siitä, että myös yliopistoille maksetaan arvonlisäveron korvausta lain 42 §:n mukaan vastaavasti kuin yksityisille opetuksenjärjestäjille.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan vuoden 2017 alusta.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Esityksessä ehdotetaan alennettavaksi kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosenttia 0,38 prosenttiyksiköllä. Myös kuntien valtionosuudet vähenevät 444 miljoonaa euroa. Vähennyksestä 85 miljoonaa euroa perustuu hallitusohjelman mukaisiin tehtävien vähennyksiin. Lisäksi valtionosuuden vähennykseen sisältyy merkittäviä kustannusneutraaleja eriä kuten 331 miljoonan euron perustoimeentulotukimenojen maksatuksen siirto Kansaneläkelaitoksen vastuulle.

Vuoden 2017 kuntatalousohjelman arvion mukaan laskennallinen paine kuntien verotulojen nostamiseen vaihtelee 0,34 prosentista 0,59 prosenttiin. Suurin korotuspaine on yli 100 000 asukkaan kuntakokoryhmässä ja pienin 6000—10000 asukkaan kuntakokoryhmässä. Käytännössä kunnat voivat sopeuttaa toimintaansa muutoinkin kuin nostamalla veroastettaan.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden euromääräinen vähennys toteutuu kuntatalouden kannalta pääosin kustannusneutraalisti. Vähennys ei aseta kuntia eri arvoiseen asemaan siten, se vaarantaisi rahoitusperiaatteen toteutumista. Esityksellä on vaikutuksia kuntatalouteen, mutta se ei kuitenkaan vaaranna perustuslain 121 §:ssä suojattua kunnan verotusoikeutta ja oikeutta päättää omasta taloudestaan.

Edellä olevan perusteella hallitus katsoo, että lakiesitys voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 2 §:n 1 momentin 2 kohta, 32, 35 ja 36 §, 41 §:n 4 momentin 2—4 kohta, 49 §:n 2 momentin 5 kohta, 55 §:n 1 momentti, 58 §:n 2 momentti, 59 §:n 2 momentin 4 kohta ja 3 momentin 3 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 35 §, laissa 1701/2015, 36 § osaksi laeissa 1188/2013, 676/2014, 1406/2014 ja 1701/2015, 41 §:n 4 momentin 2—4 kohta laissa 1271/2013, 49 §:n 2 momentin 5 kohta laissa 1510/2011, 55 §:n 1 momentti laissa 506/2016 ja 58 §:n 2 momentti laissa 676/2014, sekä

lisätään 4 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 676/2014, uusi 6 a kohta ja 11 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 676/2014, uusi 3 momentti seuraavasti:

2 §

Poikkeukset soveltamisalasta

Tämän lain perusteella ei myönnetä valtionosuutta käyttökustannuksiin, jotka aiheutuvat:

2) opetus- ja kulttuuritoimenrahoituksesta annetun lain (1705/2009) 2 §:n 2 momentin 11 kohdassa tarkoitettusta toiminnasta, jonka rahoituksesta säädetään mainitun lain 11 §:n 3 momentissa, sekä perusopetuslain 9 §:ssä tarkoitettusta maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta;

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan jäljempänä:

6 a) saaristo-osakunnalla kuntaa, jonka saaristo-osaan sovelletaan saariston kehityksen edistämisestä annetun lain 9 §:n mukaan saaristokuntaa koskevia säännöksiä.

11 §

Saaristoisuus

Saaristo-osakunnalle saaristoisuuden perusteella määräytyvät kunnan laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty saaristo-osakunnan perushinta kunnan asukasmäärällä ja saaristossa asuvien osuudella kunnan asukasmäärästä.

32 §

Perusopetuksen aloittamisen johdosta maksettavan rahoituksen vähentäminen

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 11 §:n 2 momentin perusteella yksityisen perusopetuksen järjestäjälle toiminnan aloittamiseen myönnettävä rahoitus vähentää kai-

HE 140/2016 vp

kille kunnille maksettavia valtionosuuksia rahoituksen yhteismäärää vastaavalla euromäärällä. Valtionosuuden vähennys on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri.

35 §

Veroperustemuutoksien huomioon ottaminen valtionosuudessa

Vuoden 2017 verotuksessa toteutettavista veroperustemuutoksista johtuvia verotulovähennyksiä vastaavasti lisätään kuntien valtionosuutta 71,45 euroa asukasta kohden.

Jos 1 momentissa tarkoitettun valtionosuuden lisäyksen jälkeen kunnan verotulojen menetys on suurempi kuin 71,45 euroa asukasta kohden, lisätään kunnan peruspalvelujen valtionosuutta euromäärällä, joka saadaan vähentämällä asukaskohtaisesta verotulojen menetyksestä 71,45 euroa asukasta kohden. Jos kunnan verotulojen menetys on pienempi kuin 71,45 euroa asukasta kohden, vähennetään kunnan valtionosuudesta euromäärä, joka saadaan vähentämällä 71,45 eurosta kunnan verotulojen menetys asukasta kohden. Valtionosuuden yhteenlasketut vuosittaiset lisäykset ja vähennykset ovat koko maan tasolla yhtä suuret. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden muutosta laskettaessa sovelletaan vuoden 2015 verotustietoja ja vuoden 2016 veroprosenttia sekä asukaslukua vuosien 2015 ja 2016 vaihteessa.

36 §

Määräaikaiset kuntien valtionosuuteen kohdistuvat vähennykset ja lisäykset

Vuosina 2015—2018 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään vuosittain 0,10 euroa asukasta kohden valtion ja kuntien informaatioteknologian kehittämishankkeiden rahoittamiseksi.

Vuosina 2016—2019 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään vuosittain indeksikorotusta vastaava määrä. Vuonna 2016 indeksikorotusta vastaava määrä on 6,32 euroa asukasta kohden.

Vuonna 2017 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään 65,24 euroa asukasta kohden liittyen kilpailukykyopimuksen toteuttamisesta kunnille aiheutuviin säästöihin.

Vuonna 2017 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään 6,05 euroa asukasta kohden pitkäaikaistyöttömien eläketuen menojen vähennyksestä johtuen.

Vuonna 2017 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään 0,31 euroa asukasta kohden opiskelijavalintajärjestelmän rahoittamiseksi.

Vuonna 2017 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään 4,07 euroa asukasta kohden lääkintä- ja lääkärihelikopteritoiminnan rahoittamiseksi.

41 §

Erikoissairaanhoidossa olevan, koulukotiopetuksen tai lastensuojelun vuoksi sijoitetun oppilaan korvaus

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettua korvausta varainhoitovuodelle laskettaessa otetaan vähennyksenä huomioon oppilaan osuus opetuksen järjestäjälle maksettavasta seuraavasta rahoituksesta:

2) oppilaan lisäopetuksen järjestämisestä varainhoitovuodelle maksettavasta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 11 ja 29 §:ssä tarkoitettua rahoituksesta;

3) pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvan oppilaan opetuksesta varainhoitovuodelle maksettavasta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 11 ja 29 §:ssä tarkoitettua rahoituksesta; ja

HE 140/2016 vp

4) koulukotiopetuksesta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 11 ja 29 §:ssä tarkoitettua koulukotikorotuksesta.

49 §

Valtionosuuksien ja kotikuntakorvausten maksaminen

Valtiovarainministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö toimittavat Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskukselle 1 momentissa tarkoitettujen euromäärien maksamista varten seuraavat tiedot:

5) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 6, 7, 10, 11, 19—22 ja 29 §:ssä tarkoitettut valtionosuudet ja rahoitukset;

55 §

Valtionosuusprosentti ja kunnan omarahoitusosuus

Kunnan 6—13 §:ssä tarkoitettut laskennalliset kustannukset jakautuvat siten, että kuntien valtionosuus on 25,23 prosenttia (valtionosuusprosentti) ja kuntien omarahoitusosuus on 74,77 prosenttia.

58 §

Kustannustenjaon tarkistaminen

Kustannustenjaon tarkistuksessa valtion ja kuntien välillä tarkistetaan valtakunnallisesti yhtenä kokonaisuutena 6—13 §:ssä tarkoitettujen laskennallisten kustannusten perusteena olevat perushinnat. Lisäksi tarkistetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 11 ja 29 §:n mukainen:

- 1) rahoitus lisäopetukseen;
- 2) rahoitus perusopetuslain 26 a §:ssä tarkoitettun pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien, viisi vuotta esiopetuksen alkamisvuonna täyttävien oppilaiden esiopetukseen,
- 3) rahoitus perusopetuslain 46 §:ssä tarkoitettuun perusopetukseen;
- 4) rahoitus pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluville oppilaille; ja
- 5) sisäoppilaitoslisä sekä koulukotikorotus

59 §

Kustannustenjaon tarkistuksessa huomioon otettavat käyttökustannukset

Kustannustenjaon tarkistuksessa ei oteta huomioon kuitenkaan käyttökustannuksia, jotka aiheutuvat:

4) opetus- ja kulttuuri toimenrahoituksesta annetun lain 2 § 2 momentin 11 kohdan mukaisen esiopetukseen tai perusopetuslain 9 §:ssä tarkoitettua maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta;

HE 140/2016 vp

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista tehtävistä aiheutuvina käyttökustannuksina ei pidetä kustannustenjaon tarkistuksessa seuraavia kustannuksia:

3) tavaran ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa lukuun ottamatta yksityisen opetuksen järjestäjän ja yliopiston tavaran ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Helsingissä 15 päivänä syyskuuta 2016.

Pääministeri

Juha Sipilä

Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen

Laki

kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 2 §:n 1 momentin 2 kohta, 32, 35 ja 36 §, 41 §:n 4 momentin 2—4 kohta, 49 §:n 2 momentin 5 kohta, 55 §:n 1 momentti, 58 §:n 2 momentti, 59 §:n 2 momentin 4 kohta ja 3 momentin 3 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 35 §, laissa 1701/2015, 36 § osaksi laeissa 1188/2013, 676/2014, 1406/2014 ja 1701/2015, 41 §:n 4 momentin 2—4 kohta laissa 1271/2013, 49 §:n 2 momentin 5 kohta laissa 1510/2011, 55 §:n 1 momentti laissa 506/2016 ja 58 §:n 2 momentti laissa 676/2014, sekä

lisätään 4 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 676/2014, uusi 6 a kohta ja 11 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 676/2014, uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Poikkeukset soveltamisalasta

Poikkeukset soveltamisalasta

Tämän lain perusteella ei myönnetä valtionosuutta käyttökustannuksiin, jotka aiheutuvat:

2) perusopetuslain 9 §:ssä tarkoitetusta maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta;

Tämän lain perusteella ei myönnetä valtionosuutta käyttökustannuksiin, jotka aiheutuvat:

2) *opetus- ja kulttuuritoimenrahoituksesta annetun lain 2 §:n 2 momentin 11 kohdassa tarkoitetusta toiminnasta, jonka rahoituksesta säädetään mainitun lain 11 §:n 3 momentissa, sekä perusopetuslain 9 §:ssä tarkoitetusta maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta;*

4 §

4 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan jäljempänä:

Tässä laissa tarkoitetaan jäljempänä:

6 a) *saaristo-osakunnalla kuntaa, jonka saaristo-osaan sovelletaan saariston kehityksen edistämisestä annetun lain 9 §:n mukaan saaristokuntaa koskevia säännöksiä.*

11 §

Saaristoisuus

11 §

Saaristoisuus

Saaristo-osakunnalle saaristoisuuden perusteella määräytyvät kunnan laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty saaristo-osakunnan perushinta kunnan asukasmäärällä ja saaristossa asuvien osuudella kunnan asukasmäärästä.

32 §

Perusopetuksen aloittamisen johdosta maksettavan rahoituksen vähentäminen

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 17 §:n perusteella yksityisen perusopetuksen järjestäjälle toiminnan aloittamiseen myönnettävä rahoitus vähentää kaikille kunnille maksettavia valtionosuuksia rahoituksen yhteismäärää vastaavalla euromäärällä. Valtionosuuden vähennys on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri.

32 §

Perusopetuksen aloittamisen johdosta maksettavan rahoituksen vähentäminen

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 11 §:n 2 momentin perusteella yksityisen perusopetuksen järjestäjälle toiminnan aloittamiseen myönnettävä rahoitus vähentää kaikille kunnille maksettavia valtionosuuksia rahoituksen yhteismäärää vastaavalla euromäärällä. Valtionosuuden vähennys on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri.

35 §

Veroperustemuutoksien huomioon ottaminen valtionosuudessa

Vuoden 2016 verotuksessa toteutettavista veroperustemuutoksista johtuvia verotulovähennyksiä vastaavasti lisätään kuntien valtionosuutta 48,14 euroa asukasta kohden.

Jos 1 momentissa tarkoitettun valtionosuuden lisäyksen jälkeen kunnan verotulojen menetys on suurempi kuin 48,14 euroa asukasta kohden, lisätään kunnan peruspalvelujen valtionosuutta euromäärällä, joka saadaan vähentämällä asukaskohtaisesta verotulojen menetyksestä 48,14 euroa asukasta kohden. Jos kunnan verotulojen menetys on pienempi kuin 48,14 euroa asukasta kohden, vähennetään kunnan valtionosuudesta euromäärä, joka saadaan vähentämällä 48,14 eurosta kunnan verotulojen menetys asukasta kohden. Valtionosuuden yhteenlasketut vuosittaiset lisäykset ja vähennykset ovat koko maan ta-

35 §

Veroperustemuutoksien huomioon ottaminen valtionosuudessa

Vuoden 2017 verotuksessa toteutettavista veroperustemuutoksista johtuvia verotulovähennyksiä vastaavasti lisätään kuntien valtionosuutta 71,45 euroa asukasta kohden.

Jos 1 momentissa tarkoitettun valtionosuuden lisäyksen jälkeen kunnan verotulojen menetys on suurempi kuin 71,45 euroa asukasta kohden, lisätään kunnan peruspalvelujen valtionosuutta euromäärällä, joka saadaan vähentämällä asukaskohtaisesta verotulojen menetyksestä 71,45 euroa asukasta kohden. Jos kunnan verotulojen menetys on pienempi kuin 71,45 euroa asukasta kohden, vähennetään kunnan valtionosuudesta euromäärä, joka saadaan vähentämällä 71,45 eurosta kunnan verotulojen menetys asukasta kohden. Valtionosuuden yhteenlasketut vuosittaiset lisäykset ja vähennykset ovat koko maan ta-

solla yhtä suuret. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden muutosta laskettaessa sovelletaan vuoden 2014 verotustietoja ja vuoden 2015 veroprosenttia sekä asukaslukua vuosien 2014 ja 2015 vaihteessa.

solla yhtä suuret. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden muutosta laskettaessa sovelletaan vuoden 2015 verotustietoja ja vuoden 2016 veroprosenttia sekä asukaslukua vuosien 2015 ja 2016 vaihteessa.

36 §

Määräaikaiset kuntien valtionosuuteen kohdistuvat vähennykset ja lisäykset

Vuosina 2015—2018 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään vuosittain 0,54 euroa asukasta kohden valtion ja kuntien informaatioteknologian kehittämishankkeiden rahoittamiseksi.

Vuosina 2016—2019 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään vuosittain indeksikorotusta vastaava määrä 6,32 euroa asukasta kohden.

Vuonna 2015 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään 0,37 euroa asukasta kohden opiskelijavalintajärjestelmän rahoittamiseksi.

Vuonna 2014 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään 4,10 euroa sekä vuosina 2015 ja 2016 3,02 euroa asukasta kohden lääkintä- ja lääkärihelikopteritoiminnan rahoittamiseksi.

41 §

Erikoissairaanhoidossa olevan, koulukotiopetuksen tai lastensuojelun vuoksi sijoitetun oppilaan korvaus

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettua korvausta varainhoitovuodelle laskettaessa ote-

36 §

Määräaikaiset kuntien valtionosuuteen kohdistuvat vähennykset ja lisäykset

Vuosina 2015—2018 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään vuosittain 0,10 euroa asukasta kohden valtion ja kuntien informaatioteknologian kehittämishankkeiden rahoittamiseksi.

Vuosina 2016—2019 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään vuosittain indeksikorotusta vastaava määrä. Vuonna 2016 indeksikorotusta vastaava määrä on 6,32 euroa asukasta kohden.

Vuonna 2017 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään 65,24 euroa asukasta kohden liittyen kilpailukykysojituksen toteuttamisesta kunnille aiheutuviin säästöihin.

Vuonna 2017 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään 6,05 euroa asukasta kohden pitkäaikaistyöttömien eläketuen menojen vähennyksestä johtuen.

Vuonna 2017 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään 0,31 euroa asukasta kohden opiskelijavalintajärjestelmän rahoittamiseksi.

Vuonna 2017 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään 4,07 euroa asukasta kohden lääkintä- ja lääkärihelikopteritoiminnan rahoittamiseksi.

41 §

Erikoissairaanhoidossa olevan, koulukotiopetuksen tai lastensuojelun vuoksi sijoitetun oppilaan korvaus

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettua korvausta varainhoitovuodelle laskettaessa ote-

taan vähennyksenä huomioon oppilaan osuus opetuksen järjestäjälle maksettavasta seuraavasta rahoituksesta:

2) oppilaan lisäopetuksen järjestämisestä varainhoitovuodelle maksettavasta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 11 §:ssä tarkoitettua rahoituksesta;

3) pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaan opetuksesta varainhoitovuodelle maksettavasta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 14 §:ssä tarkoitettua korotuksesta; ja

4) koulukotiopetuksesta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettua koulukotikorotuksesta.

49 §

Valtionosuuksien ja kotikuntakorvauksien maksaminen

Valtiovarainministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö toimittavat Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskukselle 1 momentissa tarkoitettujen euromäärien maksamista varten seuraavat tiedot:

5) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 6, 7 ja 10—22 §:ssä tarkoitettua valtionosuudet ja rahoitukset; sekä

55 §

Valtionosuusprosentti ja kunnan omarahoitussuus

Kunnan 6—13 §:ssä tarkoitettua laskennalliset kustannukset jakautuvat siten, että kuntien valtionosuus on 25,61 prosenttia (valtionosuusprosentti) ja kuntien omarahoitussuus on 74,39 prosenttia.

taan vähennyksenä huomioon oppilaan osuus opetuksen järjestäjälle maksettavasta seuraavasta rahoituksesta:

2) oppilaan lisäopetuksen järjestämisestä varainhoitovuodelle maksettavasta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 11 ja 29 §:ssä tarkoitettua rahoituksesta;

3) pidennetyn oppivelvollisuuden *piiriin kuuluvan* oppilaan opetuksesta varainhoitovuodelle maksettavasta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 11 ja 29 §:ssä tarkoitettua korotuksesta; ja

4) koulukotiopetuksesta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 11 ja 29 §:ssä tarkoitettua koulukotikorotuksesta.

49 §

Valtionosuuksien ja kotikuntakorvausten maksaminen

Valtiovarainministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö toimittavat Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskukselle 1 momentissa tarkoitettujen euromäärien maksamista varten seuraavat tiedot:

5) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 6, 7, 10, 11, 19—22 ja 29 §:ssä tarkoitettua valtionosuudet ja rahoitukset;

55 §

Valtionosuusprosentti ja kunnan omarahoitussuus

Kunnan 6—13 §:ssä tarkoitettua laskennalliset kustannukset jakautuvat siten, että kuntien valtionosuus on 25,23 prosenttia (valtionosuusprosentti) ja kuntien omarahoitussuus on 74,77 prosenttia.

58 §

Kustannustenjaon tarkistaminen

Kustannustenjaon tarkistuksessa valtion ja kuntien välillä tarkistetaan valtakunnallisesti yhtenä kokonaisuutena 6—13 §:ssä tarkoitettujen laskennallisten kustannusten perusteena olevat perushinnat. Lisäksi tarkistetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain:

- 1) 11 §:ssä tarkoitettu rahoitus lisäopetukseen;
- 2) 13 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu rahoitus muille kuin oppivelvolliselle järjestettävään perusopetukseen;
- 3) 14 §:ssä tarkoitettu rahoitus pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluville oppilaille; ja
- 4) 15 §:ssä tarkoitettu sisäoppilaitoslisä sekä koulukotikorotus.

58 §

Kustannustenjaon tarkistaminen

Kustannustenjaon tarkistuksessa valtion ja kuntien välillä tarkistetaan valtakunnallisesti yhtenä kokonaisuutena 6—13 §:ssä tarkoitettujen laskennallisten kustannusten perusteena olevat perushinnat. Lisäksi tarkistetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 11 ja 29 §:n mukainen:

- 1) rahoitus lisäopetukseen;
- 2) rahoitus perusopetuslain 26 a §:ssä tarkoitettua pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien, viisi vuotta esiopetuksen alkamisvuonna täyttävien oppilaiden esiopetukseen;
- 3) rahoitus perusopetuslain 46 §:ssä tarkoitettuun perusopetukseen;
- 4) rahoitus pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluville oppilaille; ja
- 5) sisäoppilaitoslisä sekä koulukotikorotus

59 §

Kustannustenjaon tarkistuksessa huomioon otettavat käyttökustannukset

Kustannustenjaon tarkistuksessa ei oteta huomioon kuitenkaan käyttökustannuksia, jotka aiheutuvat:

- 4) perusopetuslain 9 §:ssä tarkoitettua maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta;

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista tehtävistä aiheutuvina käyttökustannuksina ei pidetä kustannustenjaon tarkistuksessa seuraavia kustannuksia:

- 3) tavaran ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa lukuun ottamatta yksityisen opetuksen järjestäjän tavaran ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa;

59 §

Kustannustenjaon tarkistuksessa huomioon otettavat käyttökustannukset

Kustannustenjaon tarkistuksessa ei oteta huomioon kuitenkaan käyttökustannuksia, jotka aiheutuvat:

- 4) opetus- ja kulttuuri toimenrahoituksesta annetun lain 2 § 2 momentin 11 kohdan mukaisen esiopetukseen tai perusopetuslain 9 §:ssä tarkoitettua maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta;

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista tehtävistä aiheutuvina käyttökustannuksina ei pidetä kustannustenjaon tarkistuksessa seuraavia kustannuksia:

- 3) tavaran ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa lukuun ottamatta yksityisen opetuksen järjestäjän ja yliopiston tavaran ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa;

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .*